

Kemija na jesenskom roku državne mature, 2013.

Ključ za odgovore

Ispitna knjižica 1

1.	D
2.	D
3.	B
4.	A
5.	B
6.	C
7.	D
8.	C
9.	A
10.	B
11.	C
12.	C
13.	D
14.	C
15.	A
16.	D
17.	B
18.	D
19.	A
20.	C
21.	D
22.	B
23.	A
24.	A
25.	B
26.	C
27.	B
28.	B
29.	D
30.	B
31.	C
32.	A
33.	C
34.	C
35.	D
36.	A
37.	A
38.	D
39.	B
40.	A

Ispitna knjižica 2

1.

1.A.

1.A.1. natrijev peroksid

1.A.2. 2-kloretanol

1.A.3. ugljikov disulfid

1.B.

1.B.4. NH_4HSO_4

1.B.5. PH_3

1.B.6. CH_3CHO

2.

Zada tak	Tvar	Elementarna tvar molekulske građe	Ionski spoj	Kiralna molekula	Derivat karboksilne kiseline
2.1.	$\text{C}_6\text{H}_5\text{ONa}$		+		
2.2.	$\text{C}_6\text{H}_5\text{COOCH}_3$				+
2.3.	C_{60}	+			
2.4.	$(\text{CH}_3)_2\text{NH}_2\text{Cl}$		+		
2.5.	$\text{CH}_3\text{CHOHCOOH}$			+	
2.6.	CH_3CONH_2				+

3.

3.1. $\text{C}_9\text{H}_8\text{O}_4$

3.2. esteri

3.3. sp^2

3.4. $w(\text{O}, \text{C}_9\text{H}_8\text{O}_4) = 4 \cdot A_r(\text{O}) / M_r(\text{C}_9\text{H}_8\text{O}_4) = 64/180,17 = 0,355$

4.

4.1.

$$n(\text{glicerol}) = N / N_A = 3,03 \cdot 10^{23} / 6,022 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1} = 0,503 \text{ mol}$$

$$\begin{aligned} \Delta T &= K_b \cdot n(\text{glicerol})/m(\text{otapalo}) & ; m(\text{otapalo}) &= \rho \times V \\ &= 0,52 \text{ K kg mol}^{-1} \cdot 0,503 \text{ mol} / 1 \text{ kg} \\ &= 0,26 \text{ K} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} t_v(\text{otopina}) &= t_v(\text{otapalo}) + \Delta t \\ t_v(\text{otopina}) &= 100,26 \text{ }^\circ\text{C} \end{aligned}$$

Vrelište vodene otopine glicerola je 100,26 °C.

1 BOD za množinu glicerola

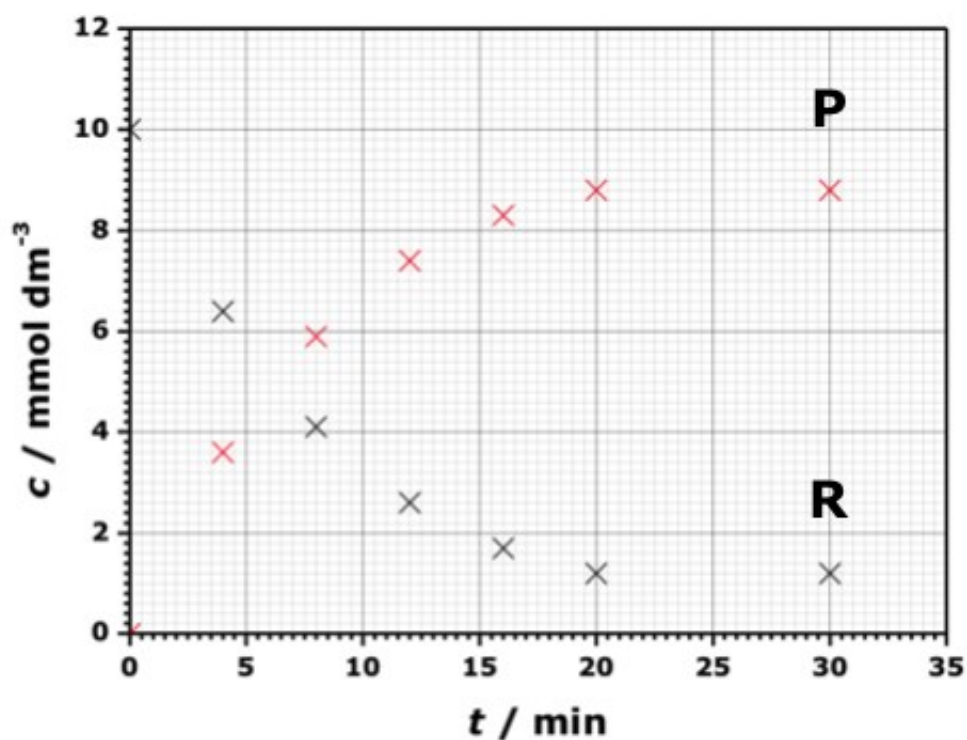
1 BOD za izračunato vrelište otopine glicerola (uključuje bod iz 4.1.1. ako množina nije zasebno računata)

1 BOD za pravilno upotrijebljene mjerne jedinice

4.2. Trovalentni alkohol (triol)

5.

5.1.

1 BOD za prikaz promjene koncentracije reaktanta R

1 BOD za prikaz promjene koncentracije produkta P

$$5.2. \quad v = \frac{\Delta c_R}{\nu_R \cdot \Delta t} = \frac{-7,4 \text{ mmol dm}^{-3}}{(-1) \cdot 12 \text{ min}} = 0,62 \text{ mmol dm}^{-3} \text{ min}^{-1}$$

Srednja brzina kemijske reakcije je 0,62 mmol dm⁻³ min⁻¹.

1 BOD za ispravno iščitane eksperimentalne podatke

1 BOD za ispravno izračunatu srednju brzinu kemijske reakcije

5.3.

$$K_c = \frac{P}{R}$$

$$K_c = \frac{8,8 \text{ mmol dm}^{-3}}{1,2 \text{ mmol dm}^{-3}} = 7,33$$

1 BOD za ispravno napisan izraz koncentracijske konstante ravnoteže

1 BOD za ispravno izračunatu konstantu kemijske ravnoteže

6.

6.1. dietil-eter, etoksietan

6.3. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH}$

6.4. $\text{CH}_3\text{CH}(\text{OH})\text{CH}_2\text{CH}_3$

6.5. $\text{CH}_3\text{C}(\text{CH}_3)_2\text{OH}$

6.6. $\text{CH}_3\text{CH}(\text{CH}_3)\text{CH}_2\text{OH}$

6.7. etanol

7.

7.1. $2 \text{KMnO}_4(\text{s}) + 16 \text{HCl}(\text{l}) \rightarrow 5 \text{Cl}_2(\text{g}) + 2 \text{KCl}(\text{aq}) + 2 \text{MnCl}_2(\text{aq}) + 8 \text{H}_2\text{O}(\text{l})$
(agregacijska stanja nisu nužna)

7.2. $\text{Cl}_2(\text{g}) + 2 \text{KBr}(\text{aq}) \rightarrow \text{Br}_2(\text{g}) + 2 \text{KCl}(\text{aq})$
(agregacijska stanja nisu nužna)

7.3. $\text{Br}_2(\text{g}) + 2 \text{KI}(\text{aq}) \rightarrow \text{I}_2(\text{aq}) + 2 \text{KBr}(\text{aq})$
(agregacijska stanja nisu nužna)

7.4. $3 \text{Cl}_2(\text{g}) + 2 \text{Fe}(\text{s}) \rightarrow 2 \text{FeCl}_3(\text{s})$

1 BOD za jednadžbu kemijske reakcije i točno naznačena agregacijska stanja

7.6. disproporcioniranje

7.7. $\text{Cl}_2(\text{g}) + 2 \text{OH}^-(\text{aq}) \rightarrow \text{Cl}^-(\text{aq}) + \text{ClO}^-(\text{aq}) + \text{H}_2\text{O}(\text{l})$

8.

8.1. $\text{NH}_3(\text{g}) + \text{H}_2\text{O}(\text{l}) \rightarrow \text{NH}_4^+(\text{aq}) + \text{OH}^-(\text{aq})$ ili
 $\text{NH}_3(\text{g}) + \text{H}_2\text{O}(\text{l}) \rightarrow \text{NH}_4\text{OH}(\text{aq})$

1 BOD za jednadžbu kemijske reakcije

1 BOD za agregacijska stanja

8.2.

$\text{NH}_4^+(\text{aq}) + 2 \text{H}_2\text{O}(\text{l}) \rightarrow \text{NH}_4\text{OH}(\text{aq}) + \text{H}_3\text{O}^+(\text{aq})$ ili
K1   B1   B2   K2

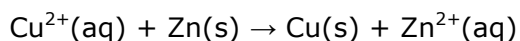
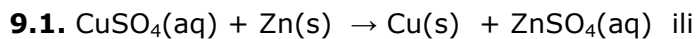
$\text{NH}_4^+(\text{aq}) + \text{H}_2\text{O}(\text{l}) \rightarrow \text{NH}_4\text{OH}(\text{aq}) + \text{H}^+(\text{aq})$ ili
K1   B1   B2   K2

$\text{NH}_4^+(\text{aq}) + \text{H}_2\text{O}(\text{l}) \rightarrow \text{NH}_3(\text{aq}) + \text{H}_3\text{O}^+(\text{aq})$
K1   B1   B2   K2

1 BOD za jednadžbu kemijske reakcije sa i bez AS

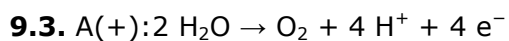
1 BOD za B-L konjugirane baze i kiseline

9.

(s i bez navedenih AS)

9.2. bakrovi(II) ioni, Cu^{2+}

9.4. Cinkovi ioni, $\text{Zn}^{2+}(\text{aq})$ ostaju u otopini jer željezo ima pozitivniji redukcijski potencijal od cinka, odnosno jer je cink jače redukcijsko sredstvo koje željezo ne može istisnuti iz vodene otopine njegove soli i sl.

10.

10.1. Taljenje

10.2. Krivulja sublimacije

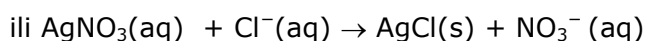
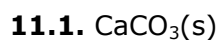
10.3. Vodikove veze

10.4 Krivulja TZ

10.5. T, trojna točka

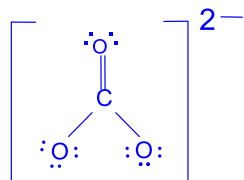
10.6. Povišenje tlaka pare uz sniženje temperature sustava; kondenzacija

11.

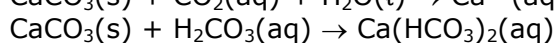
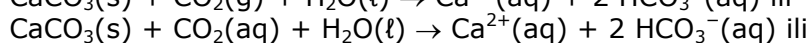
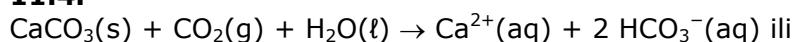

1 BOD za JKR s točnim agregacijskim stanjima

11.3.

11.4.

(s ili bez agregacijskih stanja)

12.

12.1. nagrizajuće

12.2. oksidirajuće

12.3. zapaljivo

12.4. eksplozivno